

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 11 grudnia 2019 r.

DSKKZ-WKD.0916.1.2019.JN

Sz. P.

Prof. dr hab. Marek Stefan Szyndel

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

ul. Nowoursynowska 159

02-776 Warszawa

Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092, z późn. zm.), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 14 października 2019 r. do 25 października 2019 r. przeprowadziło kontrolę w Uniwersytecie Przyrodniczo – Humanistycznym w Siedlcach przy ul. Stanisława Konarskiego 2, w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. „*Organizacja i przeprowadzanie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019*”.

---

¹Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

1. Marianna Brzozowska-Skwarek, naczelnik Wydziału Kształcenia Dorosłych w Departamencie Strategii Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego na podstawie upoważnienia nr 33/2019 z dnia 2.10.2019 r.
2. Janusz Niedziółka, główny specjalista w Wydziale Kształcenia Dorosłych w Departamencie Strategii, Kwalifikacji i Kształcenia Zawodowego na podstawie upoważnienia nr 34/2019 z dnia 2.10.2019 r.

Zakres kontroli obejmował prawidłowość realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- stopień realizacji zadania,
- efektywność, rzetelność i jakość realizacji zadania,
- prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania,
- prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Na podstawie wyników kontroli pozytywnie oceniono realizację zadania publicznego. Stwierdzono uchybienia dotyczące prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem. Przeprowadzona kontrola wykazała, że założone cele zadania publicznego zostały zrealizowane, tj. przeprowadzono w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018 oraz 2018/2019 trójstopniową ogólnopolską Olimpiadę Wiedzy i Umiejętności Rolniczych (dalej: OWiUR).

W wyniku ogłoszonego przez Ministra Edukacji Narodowej konkursu na realizację zadania publicznego pn. „*Organizacja i przeprowadzenie olimpiad i turniejów w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019*”, w dniu 29 września 2016 r. zawarta została umowa nr MEN/2016/DKZU/939 pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym. Przedmiotem umowy było zorganizowanie i przeprowadzenie do 31 sierpnia 2019 roku trzech edycji trójstopniowych zawodów ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych.

Na realizację ww. zadania przekazano środki publiczne w łącznej wysokości 726 547,00 zł, w formie siedmiu transz:

- 1) I transza - w 2016 r. - w wysokości 33 908,00 zł w ciągu 30 dni od daty podpisania umowy,
- 2) II transza - w wysokości 30 000,00 zł do 15 stycznia 2017 r.,
- 3) III transza - w wysokości 214 120,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2017 r., jednak nie później niż 28 lutego 2017 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego I transzy i sprawozdania merytorycznego,
- 4) IV transza - w wysokości 30 000,00 zł do 15 stycznia 2018 r.,
- 5) V transza - w wysokości 214 120,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2018 r., jednak nie później niż 28 lutego 2018 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego II i III transzy i sprawozdania merytorycznego,
- 6) VI transza - w wysokości 30 000,00 zł do 15 stycznia 2019 r.,
- 7) VII transza - w wysokości 174 399,00 zł po wejściu w życie ustawy budżetowej na 2019 r., jednak nie później niż 28 lutego 2019 r. oraz po zaakceptowaniu rozliczenia finansowego IV i V transzy i sprawozdania merytorycznego.

Kontrolą objęto całą dokumentację merytoryczną realizowanego zadania od 29 września 2016 r. do 31 sierpnia 2019 r. oraz poddano badaniu próbę 10 % ilości dokumentacji finansowej z realizacji zadania na łączną kwotę 64 053,09 zł.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

1. Stopień realizacji zadania, osiągnięcie założonych celów zadania.

Osiągnięte zostały główne założone cele zadania, tj. w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018 oraz 2018/2019 przeprowadzono trójstopniowe zawody ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych.

Olimpiada prowadzona była równocześnie w 11 blokach tematycznych: produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, mechanizacja rolnictwa, ogrodnictwo (warzywnictwo, sadownictwo, kwaciarstwo), ochrona i inżynieria środowiska, technologia żywności, gastronomia, agrobiznes, leśnictwo, architektura krajobrazu, weterynaria.

Odbывała się ona w 9 okręgach: bydgoskim, krakowskim, lubelskim, olsztyńskim, poznańskim, siedleckim, szczecińskim, warszawskim i wrocławskim (w każdym okręgu w 11 blokach tematycznych).

Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, skierowana do uczniów liceów ogólnokształcących oraz techników, miała charakter indywidualny i była trzystopniowa:

- 1) I stopień – etap eliminacji szkolnych,
- 2) II stopień – etap eliminacji okręgowych,
- 3) III stopień - finał centralny.

Na każdym etapie olimpiady uczestnik rozwiązywał test pisemny oraz wykonywał zadania praktyczne. Test jednokrotnego wyboru składał się z 60 pytań, w tym z 45 pytań specjalistycznych oraz 15 pytań z ekonomii i organizacji dotyczących danego bloku tematycznego. Zadanie praktyczne składało się z 3 oddzielnie punktowanych zadań cząstkowych. W przypadku uzyskania takiej samej punktacji – na etapie szkolnym – przez kilku uczniów w danym bloku tematycznym, dodatkowo przeprowadzana była rozmowa kwalifikacyjna.

Na etapie szkolnym olimpiady (I stopień), prace pisemne oraz zadania praktyczne, były sprawdzane i oceniane przez Komitety Szkolne OWiUR powoływane przez dyrektorów szkół, na okres trwania każdej kolejnej edycji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych. W skład Komitetów Szkolnych wchodził: przedstawiciele rad pedagogicznych szkół (w szczególności nauczyciele zawodów w zakresie poszczególnych bloków tematycznych, w których szkoła organizowała eliminacje szkolne) oraz specjaliści z zakresu funkcjonowania obszarów wiejskich.

W eliminacjach szkolnych, w poszczególnych edycjach olimpiady uczestniczyło:

- 1) rok szkolny 2016/2017 – 18 582 uczniów z 365 szkół,
- 2) rok szkolny 2017/2018 – 15 852 uczniów z 365 szkół,
- 3) rok szkolny 2018/2019 – 11 928 uczniów z 366 szkół.

Na etapie okręgowym (II stopień), uczniowie byli oceniani przez Komitety Okręgowe OWiUR, powoływane przez rektora uczelni właściwej dla danego okręgu:

- 1) Uniwersytet Techniczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy,
- 2) Uniwersytet Rolniczy w Krakowie,
- 3) Uniwersytet Rolniczy w Lublinie,
- 4) Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie,
- 5) Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
- 6) Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach,
- 7) Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie,
- 8) Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
- 9) Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu.

Komitety Okręgowe powoływane były na okres trwania kadencji Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych, tj. 6 lat.

W zawodach II stopnia liczba uczestników, w poszczególnych latach, przedstawiała się następująco:

- 1) rok szkolny 2016/2017 – 1 494,
- 2) rok szkolny 2017/2018 – 1 287,
- 3) rok szkolny 2018/2019 – 1 219.

W finale centralnym (III stopień), uczestnicy zawodów oceniani byli przez komisje powoływane przez Komitet Główny. Na tym etapie olimpiady, uczniowie uzyskiwali tytuł laureata (wynik kwalifikujący uczestnika do ok. 50 % najlepszych uczestników w danym bloku tematycznym) oraz tytuł finalisty. Komitet Główny ustalał i zatwierdzał liczbę miejsc premiowanych tytułem laureata.

Liczba uczestników zawodów III stopnia wynosiła:

- 1) rok szkolny 2016/2017 - 238, spośród których 109 uzyskało tytuł laureata, a 129 tytuł finalisty,
- 2) rok szkolny 2017/2018 - 227, spośród których tytuł laureata uzyskało 125 uczestników, natomiast tytuł finalisty 102 uczestników,
- 3) rok szkolny 2018/2019 - 232, spośród których wyróżniono 131 laureatów i 101 finalistów.

Potencjalnymi odbiorcami /uczestnikami olimpiady byli w roku szkolnym:
2016/2017 - licea ogólnokształcące – 640 583 uczniów, technika - 505 888 uczniów,

2017/2018 - licea ogólnokształcące – 617 554 uczniów, technika - 503 151 uczniów,

2018/2019 - licea ogólnokształcące – 601 570 uczniów, technika – 505 576 uczniów.

Liczba uczestników olimpiady w poszczególnych etapach olimpiady w stosunku do populacji uczniów wyrażona w procentach, kształtowała się następująco:

rok szkolny 2016/2017

- eliminacje szkolne – 1,62 %,
- eliminacje okręgowe - 0,13 %,
- finał centralny - 0,02 %,

rok szkolny 2017/2018

- eliminacje szkolne – 1,41 %,
- eliminacje okręgowe - 0,11 %,
- finał centralny - 0,02 %,

rok szkolny 2018/2019

- eliminacje szkolne – 1,08 %,
- eliminacje okręgowe - 0,11 %,
- finał centralny - 0,02 %.

2. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania.

W okresie objętym kontrolą Zleceniobiorcy została przekazana kwota 726 547,00 zł. Saldo na koncie wyodrębnionym na potrzeby organizowania olimpiady na dzień 31 sierpnia 2019 r. (tj. ostatni dzień okresu objętego kontrolą i zarazem zakończenie trzeciego etapu OWiUR) wynosiło 0,00 zł. Kontrolą objęto 10 % dokumentów finansowych (tj. 81 dokumentów), zgromadzonych przez organizatora, wybranych w sposób losowy, na łączną kwotę 64 053,09 zł.

W wyniku kontroli wybranych dokumentów finansowych, stwierdzono prawidłowe wykorzystanie dotacji w kwocie 64 053,09 zł. Wymienione środki finansowe przeznaczone zostały na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z realizacją zadania.

W 2017 r. Zleceniobiorca, stosując się do § 6 ust. 5 i § 3 ust. 15 załącznika nr 1 do ogłoszenia o konkursie (*Regulamin otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego*), pismem z 23 października 2017 r. zwrócił się do Ministerstwa Edukacji Narodowej z prośbą o wyrażenie zgody na przesunięcie środków między poszczególnymi pozycjami kalkulacji kosztów realizacji olimpiady w 2017 r., na co uzyskał stosowną zgodę 23 listopada 2017 r. (pismo MEN nr DKZU-WJK.4055.24.2017).

Przesunięcia dotyczyły następujących kwot:

- 1) 16 500,00 zł – z pozycji „wynagrodzenia za sprawdzanie prac” do pozycji „wynagrodzenia dla układających testy”,
- 2) 5 500,00 zł – z pozycji „wynagrodzenia za sprawdzanie prac” do pozycji „materiały”,
- 3) 12 000,00 zł - z pozycji „nagrody dla uczestników” do pozycji „wyżywienie uczestników eliminacji”.

3. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Wykorzystanie dotacji zostało udokumentowane w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich planowanych zadań i ocenę realizacji zadania.

Analiza dokumentacji wykazała, że:

- 1) Zleceniobiorca stosował się do wymogu określonego w § 2 ust. 5 *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego* – regulamin, program i harmonogram realizacji poszczególnych etapów pierwszej edycji oraz programy i harmonogramy drugiej i trzeciej edycji olimpiady były umieszczane na stronie internetowej olimpiady, jak również pisemnie informował Ministerstwo Edukacji Narodowej o terminach poszczególnych etapów w kolejnych edycjach olimpiady,
- 2) dokumenty objęte kontrolą dotyczące realizacji zadania potwierdziły wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowie,
- 3) dokumentacja merytoryczna dotycząca realizacji zadania obejmowała: dokumentację dotyczącą powołania olimpiady, prace pisemne uczestników olimpiady III stopnia, informatory olimpiady, listy laureatów i finalistów olimpiady oraz listy nauczycieli przygotowujących uczestników olimpiady do finału centralnego,
- 4) środki z dotacji były przechowywane na wyodrębnionym na potrzeby organizacji olimpiady rachunku bankowym,
- 5) Zleceniobiorca posiadał system umożliwiający efektywną kontrolę wewnętrzną dotyczącą właściwego administrowania środkami pochodzącymi z dotacji, tj. politykę rachunkowości, zgodną z zarządzeniem nr 80 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ustalania zasad (polityki) rachunkowości,
- 6) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków w sposób umożliwiający identyfikację kosztów i wydatków dotyczących realizacji zadania,
- 7) Zleceniobiorca prowadził pełną dokumentację księgową dotyczącą zadania, odrębnie w stosunku do innych kosztów własnej działalności, a w szczególności:

- a) zapisy księgowe odzwierciedlały na bieżąco koszty i wydatki dotyczące realizacji zadania,
  - b) dokumenty finansowe były opisane treścią „Fakturę na kwotę .... sfinansowano w całości ze środków MEN, zgodnie z umową MEN/2016/DKZU/939 z dnia 29 września 2016 r.”, a w przypadku poleceń przelewu zamieszczano opis „Opłata bankowa za przelew wychodzący w kwocie ... w całości ze środków MEN, zgodnie z umową MEN/2016/DKZU/939 z dnia 29 września 2016 r.”,
  - c) na dokumentach księgowych widniały adnotacje, że zostały one sprawdzone pod względem rachunkowym i formalnym (zwierały podpisy osób odpowiedzialnych za te wskazania) oraz opisy pozycji pod jaką zostały zaksięgowane,
- 8) Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny informował o fakcie organizowania olimpiady przy współudziale Ministerstwa Edukacji Narodowej poprzez umieszczenie na stronie internetowej, materiałach merytorycznych, publikacjach, informacjach do mediów, logo Ministerstwa Edukacji Narodowej,
- 9) w trakcie kontroli nie stwierdzono przypadków:
- a) wydatkowania dotacji w innej walucie niż złoty,
  - b) tylko częściowego finansowania danego wydatku ze środków Zleceniodawcy,
  - c) zatrudniania etatowych pracowników przy realizacji zadania,
  - d) wydatkowania przyznanej dotacji na inny cel niż przewidziany w kalkulacji kosztów lub na pokrycie kosztów organizacji olimpiady przed dniem zawarcia umowy ani po zakończeniu realizacji zadania,
  - e) przekazywania, wykorzystania środków uzyskanych z dotacji na rzecz członków organów dotowanego lub pracowników oraz ich osób bliskich, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, czy też na zakup towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą organy dotowanego lub pracownicy oraz ich osoby bliskie.

W wyniku kontroli dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej zadania stwierdzono następujące uchybienia:

- 1) brak w zgromadzonej dokumentacji pisemnych prac uczestników etapu okręgowego OWiUR, do czego organizator zobowiązany był zapisami *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* (§ 3 pkt 2), które stanowią załącznik nr 3 do ogłoszenia o konkursie. Zleceniobiorca, podczas kontroli, złożył pisemne wyjaśnienie, z którego wynika, że ze względu na dużą liczbę uczestników etapów okręgowych olimpiady, testy i zadania praktyczne wszystkich uczestników, ze względu na dużą objętość tego materiału

i ograniczone miejsce w pomieszczeniu siedziby KG OWiUR przechowywane są w pomieszczeniach poszczególnych Komitetów Okręgowych OWiUR,

- 2) przedstawiona dokumentacja dotycząca kontrolowanego zadania publicznego w postaci: wydruku ze strony internetowej olimpiady, kserokopii pierwszej strony informatora eliminacji centralnych olimpiady w 2017 r., zaproszenia na eliminacje centralne olimpiady w 2019 r., wydruków zdjęć z etapu centralnego olimpiady w 2019 r., zawierała logo Ministerstwa Edukacji Narodowej, jednak nie zamieszczano na niej informacji „Sfinansowano z dotacji MEN ...”, o której mowa w § 6 ust. 2 ww. umowy.

Zleceniobiorca w trakcie kontroli złożył pisemne wyjaśnienie, w którym zawarto, że przy okazji każdego rozpoczęcia oraz w trakcie trwania eliminacji okręgowych i centralnych zawsze podawana jest informacja, że olimpiada organizowana jest z wykorzystaniem dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej,

- 3) nie wszystkie dokumenty finansowe objęte kontrolą, dotyczące zakwaterowania uczestników olimpiady zawierały informację o liczbie osób oraz daty noclegów.

Na podstawie § 7 ust. 2 pkt 3b *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* na fakturach dotyczących zakwaterowania powinny być zaznaczone: liczba osób oraz daty noclegów,

- 4) wystąpiły przypadki niedołączenia do kosztów rozliczenia wyżywienia oświadczenia zleceniobiorcy, że ze środków dotacji nie sfinansowano zakupu alkoholu, do czego zleceniobiorca zobowiązany jest na podstawie § 7 ust. 2 pkt 3c *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*,

- 5) stwierdzono przypadki braku na dokumentach finansowych opisu przeznaczenia dokonanych zakupów materiałów.

Zgodnie z § 6 ust. 4 pkt 2 *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji*, opis dokumentów powinien zawierać przeznaczenie dokonanych zakupów.

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono:

- 1) niezgodność daty wystawienia dokumentu finansowego (data widniejąca na rachunku 22 września 2017 r.) z datą wskazaną przez zleceniodawcę w załączniku nr 7 – w sporządzonym sprawozdaniu z organizacji i przeprowadzenia olimpiady w 2017 r. (30 września 2017 r.),
- 2) rachunek z 30 sierpnia 2018 r. oraz umowa zlecenie dołączona do tego dokumentu finansowego świadczą, że osoba podana z imienia i nazwiska wykonała prace organizacyjne związane

z przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem olimpiady etapu okręgowego w okręgu poznańskim. Natomiast zleceniobiorca w załączniku nr 7 – w sporządzonym sprawozdaniu z organizacji i przeprowadzenia olimpiady w 2018 r. opisał tę osobę, jako sekretarza KO OWiUR w okręgu krakowskim.

Zleceniobiorca w trakcie kontroli nie wyjaśnił ww. rozbieżności,

- 3) faktura z 25 lutego 2019 r. dot. zakupu pieczątki za kwotę 57,81 zł posiada nadruk, że została „zapłacona gotówką”. Z kolei zleceniobiorca w załączniku nr 7 – sprawozdaniu z organizacji i przeprowadzenia olimpiady w 2019 r. wykazał ją jako zapłaconą przelewem 20 marca 2019 r.

Zleceniobiorca pisemnie wyjaśnił, że usługa została zapłacona gotówką przez sekretarza KG OWiUR, natomiast wydatkowana przez niego kwota została zwrócona przelewem na jego konto.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

- 1) dochować obowiązków wynikających z warunków umowy na realizację zadania publicznego w zakresie umieszczania na materiałach dotyczących realizowanego zadania informacji, że zadanie to zostało sfinansowane z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej,
- 2) rzetelnie sporządzać sprawozdania z realizacji zadania publicznego,
- 3) prowadzić dokumentację merytoryczną i finansowo-księgową zgodnie z wymaganiami określonymi w załączniku nr 3 do umowy: „Zasady przyznawania i rozliczania dotacji”.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia Ministra Edukacji Narodowej

Sławomir Adamiec
Dyrektor Generalny

